

## Arkitekturskolan

Det är tidigt nittital och klockan börjar närma sig midnatt en lördag i maj. Uppför trappan till Arkitekturskolan går Steve Blame från MTV News at Night och La Camilla från Army of Lovers. En av min klasskamrater står dörrvakt. - "Sorry, it's too many people here. Maybe another time." Arkitekturskolan var enligt många kanske Stockholms fulaste byggnad, men den var också definitivt den coolaste.

Få saker har samma explosiva förmåga att väcka avsky som obehandlad betong. Att blanda finmålen bränd kalksten, ballast och vatten och sedan hälla detta i en brädförm, är som att hälla bensin på grillen. Pensionerade överstelöjtnanter, allsångsbesökare och nymoderater, alla får något svart i blicken. Det är som om själva åsynen av den melerade grå ytan har förmåga att frambesvärja horder av folkföraktande, sovjetkommunistiska kulturelitizter. Sedan spelar det ingen roll att antikens Rom byggdes med betong eller att vi förmodligen använder mer betong idag än någonsin tidigare. Så är också saken med gamla Arkitekturskolan, det spelar ingen roll att en sida är uppbruten och klädd i koppar. I det kollektiva minnet är det en sluten betongbunker där generationer av arkitekter har formats för att fortsätta plåga befolkningen med monoton grå tristess. Ofta pratas det om hur skolan skämmer sin vackra omgivning, och att arkitekt och professor Gunnar Henriksson medvetet gjorde skolan ful för att kontrastera mot Engelbrektskyrkan (som i ärlighetens namn inte kan anses ha några egentliga kvaliteter vid sidan av att vara stadens mest kolossala pastischtårta). Så när skolan brann i en av Stockholms stads största bränder i modern tid, var det många som jublade ute i kommentatorsfälten. Det är en märklig tillfällighet att arkitekturstudenterna lämnar skolan just nu, i en tid när en yngre generation har kommit att återupptäcka senmodernismen och där sidor som Fuck Yeah Brutalism och The Brutalism Appreciation Society har tiotusentals följare. Det är också den här förskjutningen som Akademiska

hus försöker exploatera när nu skolan står inför ett nytt kapitel som “fysisk mötesplats för kunskap, kreativitet och entreprenörskap.”

På samma sätt som mycket av det övriga byggnadsarvet från sextio och sjuttioalet har många beslut kring underhåll fattats i affekt. Skolan har sedan nittiotalet brottats med en svag ekonomi och eftersom flytten bestämdes för över tio år sedan har tyvärr mycket av normalt fastighetsunderhåll inte gjorts. Luften har varit dålig, lokaler och möbler slitna. För att spara pengar har en tredjedel av skolan hyrts ut, lokaler har plomberats, inga nya investeringar har gjorts och studenter och lärare har med rätta varit upprörda. Men trots detta, och trots en förödande brand, har skolan ändå fortsatt att fungera. Ett bevis och ett bra betyg för de som fortfarande tror på att arkitekter har något att bidra med och de som tror på att långsiktighet och god kvalitet i material och utförande lönar sig.

Arkitekturskolan var skräddarsydd kring den tidens pedagogiska idéer för hur framtidens arkitekturutbildning skulle vara. Det var mycket fokus på konstruktion med laboratorier för fullskalestudier, akustiklag, ljuslag, träverkstad och oömma lokaler som uppmanade till experiment och produktion. Skolans nybrutalistiska interiörer ville kommunicera en ärlighet i redovisning av material och konstruktion och en vilja att sätta det sociala framför det estetiska. Skolans till förvirring lika ritsalar byggde på en enkel ide om möten mellan skolans studenter, forskare och lärare. Alla kontor, seminarie- och forskarrum vätter ut mot ritsalarna och studenterna. Kanske är de här ritsalarna några av landets mest använda rum. Ofantligt många timmar, året runt, dygnet runt har många av Sveriges arkitekter spenderat här. Förtvivlan och sammanbrott har blandats med den sortens skratt och sammanhållning som bara uppstår frampå morgontimmarna efter dagar av arbete. I diskussioner om arkitektur är det nästan alltid det som egentligen är att förstå som undantag som väcker starkast reaktioner. Inget konstigt med det, men det är också något av ett problem att det som är menlöst aldrig diskuteras.

Många gånger, på fest, med familjen och i taxin har jag försökt att försvara Arkitekturskolan mot alla dess kritiker. Jag brukar svara att när jag var liten hade vi en hund som många tyckte var ful, men vi älskade den inte mindre för det. Kanske mer.